

Beslut om bildande av Brötalyckornas naturreservat i Sölvesborgs kommun

Sölvesborgs kommun beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken, att förklara del av fastigheten Sölvesborg 3:1 som naturreservat. Reservatets avgränsning syns på bifogad karta (bilaga 1).

Sölvesborgs kommun beslutar vidare, med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 § miljöbalken samt 22 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm, om föreskrifter för reservatet enligt nedan. Beslutet är förenligt med 7 kap 8 § miljöbalken.

Naturreservatet ska benämnas **Brötalyckornas naturreservat**.

Administrativa uppgifter

Objektnamn	Brötalyckornas naturreservat
Objektnummer	10-02-087
Areal	Ca 2 hektar
Län	Blekinge
Kommun	Sölvesborg
Socken	Sölvesborg
Skyddsform	Naturreservat
Lägesbeskrivning	I sydvästra delen av Sölvesborgs tätort, nära Valjeviken, längs Herrgårdsvägen.
Mittpunktskoordinater	x: 1422224 y: 6213735
Kartor	Topografiska kartan: 3E Karlshamn SV Ekonomiska kartan: 3E 2e (03424)
Vegetationszon	Nemoral zon (sydsvenska lövskogsregionen)
Naturgeografisk region	Skånes sediment- och horstområden (7)
Kulturgeografisk region	Sydsvenska odlingsbygderna (2)
Vägar	Inga vägar ingår i reservatet
Fastighet	Del av Sölvesborg 3:1
Markägare	Sölvesborgs kommun
Rättigheter	Jaktarrende (JA971120-1)
Förvaltare	Sölvesborgs kommun

Syfte

Syftet med Brötalyckornas naturreservat är att:

- Bevara biologisk mångfald genom att skydda och bevara i området förekommande rödlistade och sällsynta arter, samt att vårda och till viss del ny- och åter skapa och utveckla deras livsmiljö. Bland de rödlistade/sällsynta arterna kan nämnas långbensgroda (*Rana dalmatina*), bokblombock (*Anoplodera scutellata*), prydnadsbock (*Anaglyptus mysticus*), ekoxe (*Lucanus cervus*), grå skärelav (*Schismatomma decolorans*), rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*), stiftklotterlav (*Opegrapha vermicellifera*), igelkotttröksvamp (*Lycoperdon scutellata*), oxtungsvamp (*Fistulina hepatica*), fjällsopp (*Strobilomyces floccopus*), solkremula (*Russula solaris*), och knottrig rottryffel (*Scleroderma verrucosum*). Strukturer som stående och liggande död ved av olika grovlek, träd med håligheter samt gamla, grova och senvuxna träd ska förekomma i för livsmiljöerna gynnsam omfattning.
- Bevara, vårda och åskådliggöra kulturhistoriska lämningar, som t ex stengärdesgårdar och odlingsrösen.
- Tillgodose behov av områden för friluftslivet. Reservatet ska utgöra ett tätortsnära besöksmål längs den befintliga Stadsvandringsleden och bidra till människors medvetenhet om naturmiljö och folkhälsa samt till förståelsen för kopplingen mellan en god miljö och en god hälsa. Reservatet ska också ge allmänheten möjlighet att vistas i ett tätortsnära naturområde med stor artrikedom och lära sig mer om områdets karaktäristiska naturmiljöer och arter likväl som dess utvecklingshistoria, ur såväl naturhistorisk som kulturhistorisk synvinkel.

Beskrivning av området

Reservatet utgörs av ett ca 2 hektar stort område, som till största delen består av naturtypen bokskog av örtrik typ. Stora, grova bokar och ekar i olika stadier förekommer i området. Enligt gamla kartor har reservatsområdet en lång skoglig kontinuitet, vilket också indikeras av artsammansättningen i området. I reservatet ingår även ett litet utvecklingsområde. Utvecklingsområdet har varit åkermark. På senare år har den fått växa igen och därefter nyttjats som betesmark.

Områdets strategiska värde ökas av närheten (omkring 300 meter) till naturreservatet Valje, som har liknande natur och strukturer. Populationerna i området kan sprida sig till Valje naturreservat och vice versa. Området kan därmed fungera som "försäkring" mot någon katastrof i Valje naturreservat genom att den utgör en återkolonisationskälla. Även vissa arter på delar av södra Ryssberget kan utnyttja området som spridningsväg.

Sannolikt utgör området också en del av viktiga spridningskorridorer, t ex mellan Hjärthalla (blivande naturreservat med rikligt med gammal skog) och Valje. Möjligheter till genetiskt utbyte och spridning mellan mindre populationer är två av grundförutsättningarna för hotade arters långsiktiga överlevnad.

Skälen för beslutet

Området ingår som planerat naturreservat i en detaljplan antagen av Kommunfullmäktige i Sölvesborgs kommun.

Området är litet men har mycket höga naturvärden. Redan idag har ädellövskogen i området naturskogskvaliteter och det finns en stor potential att utveckla mycket höga skogliga naturvärden genom skötsel inriktad på att utveckla ädellövskogens naturskogskvaliteter. Trots att området inte är fullständigt inventerat, har ett i förhållande till arealen stort antal hotade och sällsynta arter påträffats. Därutöver har flera signalarter hittats i området. Sannolikt finns det fler hotade arter i området än vad som nu är känt.

I området finns främst naturskogsartad ädellövskog av typen örtrik bokskog, men även inslag av gamla, vidkroniga ekar och även enstaka bokar. Dessa stora träd är rester från ett öppnare, betat landskap. I området finns skyddsvärda arter knutna till både naturskogsartad ädellövskog och stora träd i mer öppna miljöer. De viktigaste strukturerna i området är gamla, grova lövträd av bok och ek, solexponerade hasselbuketter med mycket stående död ved, bok och ek med utvecklade håligheter, bok med död ved i kronan, högstubbar av bok och ek samt liggande död ved i olika nedbrytningsstadier, f f a av grövre dimensioner. Det är också viktigt att det finns både skuggiga lägen och solbelysta partier i området.

Av de rödlistade skalbaggsarter som hittats i området kan t ex nämnas bokblombock (*Anoplodera scutellata*) och prydnadsbock (*Anaglyptus mysticus*). Bokblombock är beroende av kontinuitet av grov, torr, hård, död bokved. Prydnadsbock behöver jämn tillgång på solexponerad, torr, hård lövträdsved, oftast hassel men även t ex ek. Rödlistade lavar i området är t ex rosa skärelav (*Schismatomma pericleum*) och stiftklotterlav (*Opographa vermicellifera*). Rosa skärelav vill ha lång trädkontinuitet och växer i södra Sverige f f a på ek med grov bark. Den föredrar ofta nordsidan av träd i relativt öppna men någorlunda fuktiga lägen. Stiftklotterlav vill växa skuggigt på t ex gammal ek eller bok. Exempel på rödlistade svampar är t ex solkremla (*Russula solaris*), igelkotröksvamp (*Lycoperdon scutellata*) och oxtungssvamp (*Fistulina hepatica*). Solkremla trivs i näringsrik bokskog. Igelkotröksvamp vill stå varmt och fuktigt. Oxtungssvamp utvecklar sina fruktkroppar på stambaser, stubbar och rötter av gamla, levande ekar. I området har även den rödlistade långbensgrodan (*Rana dalmatina*) hittats.

För att ädellövskogens bevarandevärden ska finnas kvar och för att naturskogskvaliteterna ytterligare ska utvecklas, måste ädellövskogen tillåtas en utveckling med i huvudsak naturlig dynamik. Målet är att öka andelen äldre träd och tillgången på död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier samt även för att få en mer naturskogsläkande åldersvariation. I vissa partier kommer olika åtgärder sannolikt att behövas för att gynna ek och hassel, t ex luckhuggning och ev plantering av ekplantor. Vissa punktin-satser behöver göras för att gynna befintliga och blivande grova träd och för att initialt öka mängden grov, död ved. Hot mot naturskogsartade, ädellövskogsdominerade biotoper är bl a fragmentering av biotoper, konkurrens från inträngande gran eller trädslag som är genetiskt främmande för trakten, skogsbruk, borttagande av död ved samt påverkan av gödsel-, jordförbättrings- eller kemiska bekämpningsmedel direkt i skogsmarken eller indirekt från omgivande jordbruksmarker.

För att områdets kulturhistoriska värden ska bevaras måste lämningar som t ex stengärdesgårdar, odlingsrösen och gamla ekar vegetationsröjas och vårdas vid behov. Hot mot dessa är bl a inträngande vegetation, raserande, markexploatering samt olika typer av markarbeten.

För att områdets värde för friluftslivet ska bevaras och ytterligare utvecklas ska minst ett bord, ett cykelställ och en informationstavla finnas i området. Dessutom ska information om naturreservatet med beskrivning av dess höga naturvärden finnas på Sölvesborgs kommuns hemsida. Hot mot friluftslivets intressen är bl a dåligt underhåll av bord, cykelställ och informationstavla, samt bristande eller svårtillgänglig information.

För att områdets naturvärden och kulturhistoriska värden ska bevaras och förbättras är området i behov av ett omfattande skydd, väl planlagda skötsel- och restaureringsåtgärder samt uppföljning av områdets utveckling. Detta kan långsiktigt åstadkommas genom att ett naturreservat bildas och en skötselplan tas fram. Ett skydd av området kan också ses som ett led i Sölvesborgs kommuns arbete att fullfölja de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen *Levande skogar*, *God bebyggd miljö* och *Ett rikt växt- och djurliv*.

Beslutet om bildande av naturreservatet är förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurser samt med den för området gällande kommunala översiktsplanen (hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap MB).

Beslutet strider inte mot befintliga områdesbestämmelser eller detaljplan (7 kap, 8 § MB).

Beslutet medför inte inskränkningar i enskilds rätt att använda mark och vatten som går längre än vad som krävs för att syftet med skyddet ska tillgodoses.

Föreskrifter

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. Uppföra ny byggnad eller anläggning.
2. Anlägga väg.
3. Anlägga luft- eller markledning.
4. Anordna upplag.
5. Vidta åtgärder som väsentligt förändrar områdets topografi och ytförhållanden eller landskapets allmänna karaktärer såsom att borra, gräva, spränga, schakta, fylla ut, tippa, dika, dämna eller utföra annan markbearbetning annat än vad som krävs för skötseln av området.
6. Bedriva täkt.
7. Uppföra kraftverk, mast, antenn, torn eller motsvarande.
8. Ta bort eller skada stenmurar, odlingsrösen eller andra kulturhistoriska lämningar.
9. Plantera in för trakten främmande växt- eller djurarter, eller för trakten genetiskt främmande raser/typer.
10. Avverka träd och buskar, röja, gallra, ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle annat än efter de riktlinjer som framgår av fastställd skötselplan.
11. Bedriva skogsodling annat än enligt fastställd skötselplan.
12. Använda gödselmedel, jordförbättringsmedel eller kemiska bekämpningsmedel.

13. Skada eller förändra mark eller vegetation på ett sätt som inte har anknytning till hävdvunnen skötsel av området.
14. Bedriva jakt, med undantag av eftersök av skadat eller sjukt vilt.

Utan Förvaltarens tillstånd är det förbjudet att:

1. Lägga igen öppna diken eller rensa diken
2. Upplåta markområden för tävlingar, övningar, lägerverksamhet eller annan motsvarande aktivitet.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken för ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet som ingår i reservatet

För att tillgodose syftet med reservatet förpliktigas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet tåla att åtgärder vidtas inom området enligt fastställd skötselplan, såsom:

1. Utmärkning av och upplysning om reservatet.
2. Røjning, gallring och avverkning av träd och buskar.
3. Uppförande och underhåll av informationstavlor på platser som anges i fastställd skötselplan.
4. Genomförande av undersökningar av djur- och växtliv samt andra naturförhållanden som ett led i uppföljningen av syfte och mål med reservatet.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas i reservatet och om ordning i övrigt i reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det inte tillåtet att:

1. Gräva eller skada fast naturföremål eller ytbildning.
2. Skada stenmurar, odlingsrösen eller andra kulturhistoriska lämningar.
3. Bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående eller liggande träd och buskar, eller bortföra död ved från reservatet.
4. Medföra okopplad hund, annat än vid jakt eller för eftersök, eller annat lösgående husdjur.
5. Göra upp eld, annat än på särskilt iordningställd grillplats markerad med skylt.
6. Framföra cykel eller motordrivet fordon annat än på för ändamålet upplåtna vägar, undantaget uttransport av fäلت vilt med sk älgragare eller motsvarande.
7. Rida eller köra med häst annat än på för cykel- eller motorfordonstrafik upplåtna vägar.
8. Tälta, ställa upp husvagn eller husbil mer än ett dygn och då endast på iordningställd parkeringsplats.
9. På störande sätt använda radio, bandspelare, cd-spelare eller därmed jämförlig anordning eller på annat sätt åstadkomma störande buller.
10. Nyttja området för tävling, övning, lägerverksamhet eller annan motsvarande aktivitet.

Utan förvaltarens tillstånd är det förbjudet att:

1. Bedriva vetenskaplig forskning eller undersökningsverksamhet, som omfattar provtagning eller installation av utrustning.
2. Plocka mossor, lavar eller svampar, gräva upp växter, annat än för vetenskapliga undersökningar.

3. Fånga eller insamla ryggradslösa djur annat än för vetenskapliga undersökningar och då endast på ett sådant sätt så att deras biotoper eller reproduktionsmiljöer inte skadas eller förstörs.

Ovanstående föreskrifter enligt 7 kap miljöbalken ska inte utgöra hinder för åtgärder i samband med skötsel av området eller för anordnande av information i enlighet med av Sölvesborgs kommuns fastställd skötselplan, ej heller för underhåll av befintliga ledningar och anläggningar eller för normalt underhåll av vägar. Sölvesborgs kommun erinrar om att reservatsförvaltaren enligt 7 kap 7 § miljöbalken kan meddela dispens från föreskrifterna om det finns särskilda skäl.

Fastställelse av skötselplan

Med stöd av 3§ förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer Sölvesborgs kommun bifogad skötselplan.

Reservatsförvaltare är Sölvesborgs kommun. Tillsyn och myndighetsutövning läggs på Miljöförbundet Blekinge Väst.

Ärendets beredning

Områdets mycket höga naturvärden framkom i samband med att Sölvesborgs kommun började arbetet med att ta fram detaljplaner i området. En första MKB togs fram av kommunen 2000-03-09. Den reviderades sedan 2001-07-10, 2002-03-19 och slutligen 2003-11-27.

Dåvarande Skogsvårdsstyrelsen, nu Skogsstyrelsen, klassade större delen av området som nyckelbiotop enligt skogsvårdslagen 2001-11-19 (inventeringen genomfördes 2001-11-15). Länsstyrelsen Blekinge län sände en skrivelse till kommunen 2001-12-07 där länsstyrelsen uppmärksammar kommunen på områdets stora bevarandevärde. Dåvarande Miljö- och byggförvaltningen, Sölvesborgs kommun, arbetade fram ett förslag till detaljplan, som tog hänsyn till naturvärdena genom att i planen skriva in/föreslå ett formellt skydd av värdekärnan. Detaljplanen antogs av fullmäktige 2004-03-29 och den överklagades sedan i omgångar ända upp till regeringen.

Länsstyrelsen i Blekinge län beslutade 2005-02-11 att lämna överklagan utan bifall och fastställa kommunens beslut att anta planen. Man skriver då bland annat följande: ” Skäl till detta är följande. Till skydd för naturvärdena har kommunen avsatt mark där naturreservat ska bildas. I samband med detta kommer en skötselplan liksom skyddsföreskrifter tas fram. Länsstyrelsen anser att detta skapar förutsättningar för skydd och utveckling av områdets naturmiljövärden.”. Regeringen beslutade 2005-10-06 att avslå överklagan.

Länsstyrelsen beslutade även 2004-11-15 att bevilja ett statligt bidrag på 108 800 kronor till reservatsarbetet. Reservatet är ett viktigt led i Sölvesborgs kommuns miljömåls- och folkhälsoarbete.

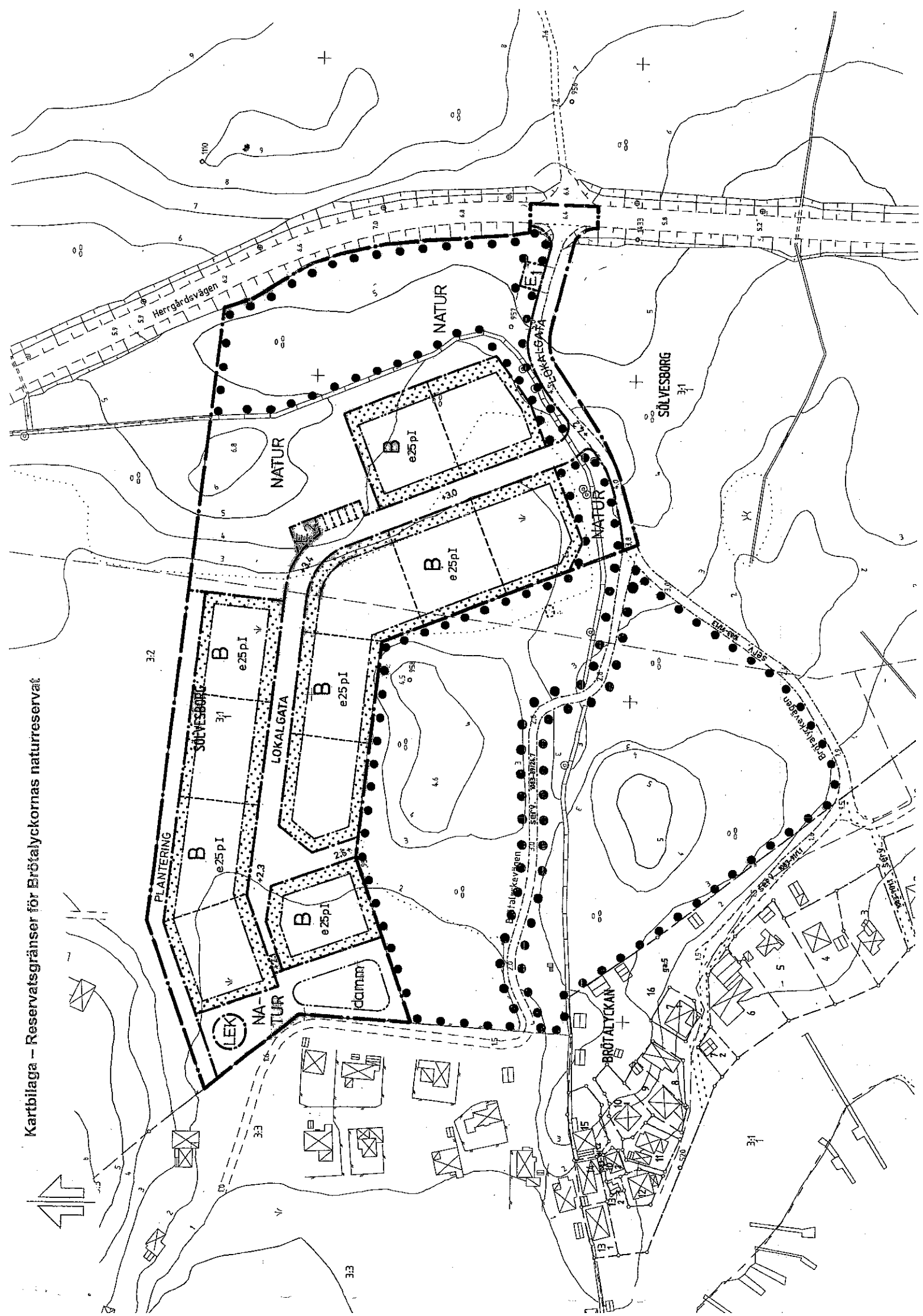
Miljöförbundet Blekinge Västs ekologteam har tagit fram ett förslag till beslut om bildande av Brötalyckornas naturreservat inklusive skötselplan. Förslaget har varit på extern remiss till Länsstyrelsen Blekinge län, Skogsstyrelsen och Naturvårdsrådet i Sölvesborg. Skogsstyrelsen och Naturvårdsrådet har inga synpunkter på förslaget. Länssty-

relsen har framfört vissa förslag till förbättringar bl a beträffande formulering av syftet, beskrivning av reservatet och formulering av föreskrifter. Länsstyrelsen påpekade även att det finns ett servitut för Brötalyckevägen, som på bifogad karta kunde tolkas som att den ingick i reservatsförslaget. Vägen har aldrig planerats ingå i reservatet. Kartan har förtydligats. I övrigt har berörda delar omarbetats utifrån Länsstyrelsens förslag.

Beslutet får överklagas hos Länsstyrelsen enligt 41 § förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m m.

Bilagor

1. Karta med reservatsgränser
2. Skötselplan för Brötalyckornas naturreservat med bilagor

GRUNDKARTEBETECKNINGAR

	Bostadshus - husliv
	Skärmtak - husliv
	Uthus - husliv
	Transformator - husliv
-----	Servitutsgräns
1.4	Avvägd höjdpunkt
	Stenmur
	Slänt
-----	Staket
-----	Fastighetsgräns
-----	Kvarterstraktgräns
SÖLVESBORG	Traktnamn
BRÖTALYCKAN	Kvartersnamn
3:1	Registreringsnummer för fastighet
	Ägoslagsgräns
⊙	Belysningsstolpe
Herrgårdsvägen	Gatunamn
	Lövsög
o	Gränspunkt
⊙ 959	Polygonpunkt
▲ 35	Triangelpunkt
∇	Äng
+	Rutnätpunkt
⋈	Sankmark
⊙	Lövträd
⊙	Odlingöröse
	Strandlinje
	Dike
-----	Vägtrumma
-----	Körbana
	Höjdkurva
8710	Adressnummer
Valjeviken	Vattendragetsnamn
-----	Vattenledning

Uppgifter om grundkartan:

Koordinatsystem: 2,5 gon v 1938
Höjdsystem: RH 00

Grundkartan upprättad av Lantmäterimyndigheten i Sölvesborg 2001-01-31. Grundkartan framställd genom utdrag och komplettering av digital primärkarta.

BERT-OVE THÖRNBERG
Bert-Ove Thörnberg

10 0 50m
Skala 1:1000

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom område med nedanstående beteckningar. Bestämmelse utan beteckning gäller inom hela planområdet. Endast angiven användning och utformning är tillåten.

1. GRÄNSBETECKNINGAR

-----	Gräns för planområdet
-----	Användningsgräns
-----	Egenskapsgräns

2. MARKANVÄNDNING

Allmänna platser

LOKALGATA	Lokaltrafik
NATUR	Naturområde
LEK	Anlagd lekplats
PLANTERING	anlagd plantering

Kvartersmark

B	Bostäder
B ₁	Elnäststation
B ₂	Avloppspumpstation

3. UTFORMNING AV ALLMÄNNA PLATSER

+0,0	Föreskriven höjd över nollplanet
dam	Damm för rening av dagvatten

4. UTNYTTJANDEGRAD

e 00	Största tillåtna byggnadsarea i procent av tomtarea, dock minst 200 m ²
------	--

5. BEGRÄNSNING AV MARKENS BEBYGGANDE

	Marken får inte bebyggas
--	--------------------------

6. PLACERING, UTFORMNING OCH UTFÖRANDE

p	Huvudbyggnad skall placeras minst 4 meter, uthus minst 1 meter från tomtgräns
I	Högsta antal våningar

Källare får inte anordnas.

7. ADMINISTRATIVA BESTÄMMELSER

Genomförandetiden är 15 år från den dag planen vinner laga kraft.

Kommunen är huvudman för allmän plats.

8. ILLUSTRATIONER

-----	Illustrationer
• • • • •	Gräns för föreslaget naturreservat

DETALJPLAN FÖR DEL AV SÖLVESBORG 3:1, VALJEVIKEN OMRÅDE NORDVÄST

SÖLVESBORGS KOMMUN
BLEKINGE LÄN
UPPRÄTTAD 2004-01-13

REV. 2004-03-02

JAN LAGERÅS
JAN LAGERÅS
STADSARKITEKT

JAN LAGERÅS
STADSARKITEKT

UPPLYSNINGAR

Till planen hör förutom denna plankarta:
- planbeskrivning
- genomförandebeskrivning
- miljökonsekvensbeskrivning

ANTAGEN AV KOMMUNFULLMÄKTIGE 2004-03-29 ME
LAGA KRAFT 2005-10-06 ME